

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

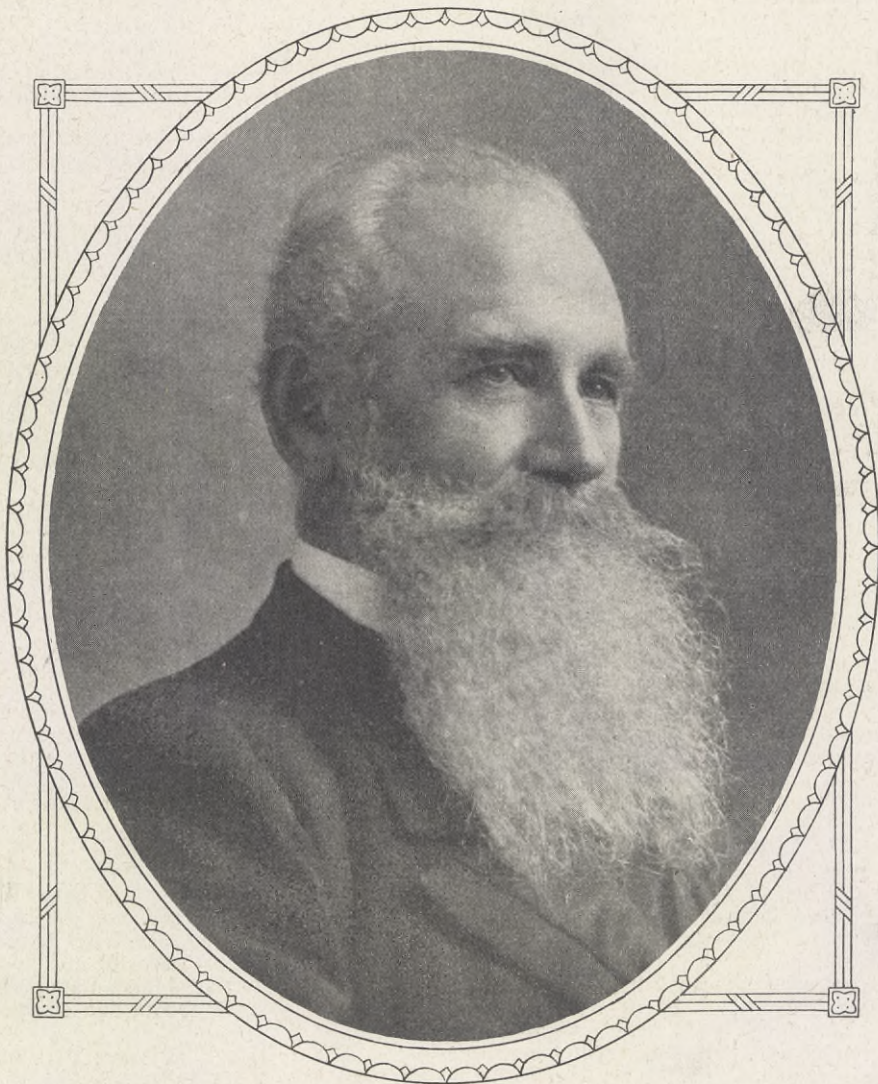

VINTERBILD FRÅN SKEPPSHOLMEN, STOCKHOLM. — H. 8. D.S. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

12TE ÅRG.

DEN 25 DECEMBER 1910.

NO 13

Kjellström porträtt.

Axel Herman Hägg

Kjellström porträtt.

När den längtansvärda dag en gång skall upprinna då den svenska konsthistorien i sammanhängande form ligger färdigskriven skall *Axel Herman Hägg* där finna sin gifna plats som en af de svenskar som med största framgång och med den målmedvetnaste teknik åt kopparplåten ha förtrott sina konstnärliga intryck.

Det var den 10 november 1835 som Sveriges främste arkitekturskildare föddes å Katthammarsvik på Gottland. Som en äkta öbo kände han, liksom sin bror Jakob, numera amiral Hägg, från barn-domen makten af hafvets lockelse, och det tidigaste utslaget af hans inneboende konstdrift voro de fartygsmodeller som han timrade hop under ferierna från skolgången i Visby skola. Så tydliga voro hans anlag för skeppsbyggareyrket att han 1850 af Visby handelsförening sändes till Karlskrona för att genomgå därvarande skeppsbyggareinstitut.

Efter sex års vistelse i Karlskrona reste Hägg till England för att hos världens främsta sjöfolk vinna fulländning i sitt yrke. Efter en del fåfänga försök fann han den plats han önskade på ett skeppsvarf i Port Glasgow vid Clyde.

Men Häggs konstnärsdrift kände sig i längden ej tillfredsställd af dessa skeppsritningar som lämnade den själfständigt skapande fantasin så litet spelrum. Han hade redan försökt sig på ett annat område, då han hade utfört ritningarna till det hus som varfvets ägare, mr Lawrence Hill, lät uppföra åt sig, och snart tog han steget full ut. Efter tre års vistelse i Glasgow lämnade han samtidigt staden och skeppsbyggareyrket för att i London utbilda sig till arkitekt.

Det var en omständighet af stor vikt för Häggs kommande utveckling, att en stor del af den tid som han ägnade sig åt arkitekturyrket kom att förflöta på mr Ewan Christians atelier. Denne var nämligen som arkitekt anställd vid "The Ecclesiastical Commissioners". Detta gaf den unge svensken tillfälle att så småningom förvärfa en intim kännedom af den gotiska kyrkoarkitekturen. Det var naturligtvis främst den konstnärliga sidan af göromålen på arkitektkontoret som intresserade honom och hans skicklighet att utföra vackra perspektivritningar kom snart till vidsträckt användning.

Så förberedde sig Hägg utan att ana det till sitt kommande lifsverk. Under långa resor i England och på kontinenten utvecklade han vidare sin kännedom om gotiken, dref till en otrolig höjd sin förmåga att med ritstiftet återge de mest invecklade arkitektoniska konstruktioner och fyllde sin fantasi med allt hvad medeltiden hade format djärvast och skönast i smidesjärn och sandsten.

Det var en yttre tillfällighet som ändtligen länkade honom in på hans rätta bana. Han fick i uppdrag att etsa illustrationerna till ett arbete om skotsk medeltidsarkitektur, och utan lärare satte han sig ned att lära etsningens svåra konst.

Vi kunna ej här i detalj följa den rika produktion som följde på dessa första försök från 1877. Det är gotikens mästerverk från nästan alla Europas länder som vi återfinna i den praktfulla, af Armstrong författade katalogen öfver hans etsningar, "Axel Herman Haig and his work". Blott några af de märkligaste bladen må här anföras.

Det var med "*Vesperklockan*" som Hägg slog igenom som etsare 1879. Den hör till hans få fritt komponerade blad. Det är emellertid Nürnberg som har inspirerat honom och flera detaljer äro hämtade från Dürers stad. Kompositionen bygger upp sig på ett ytterst effektivt sätt från trappan i förgrunden

till det afskurna klocktornet högst uppe i bakgrunden.

I "*Festdagens morgon*" (motiv från Brygge) och "*Den stilla timmen*" (motiv från Chartres), båda etsade 1880, visar Hägg nya prof på sin utomordentliga talang att skapa måleriskt verkningfulla stadsbilder i en idealiserad medeltidsarkitektur. På det sistnämnda bladet höjer sig i förklaradt aftonljus den underbara katedral mot himlen som de två följande åren skulle inspirera Hägg till en svit af hans bästa blad.

Från 1881 daterar sig äfven den etsning, "*En framtidsbild*" som visar hur Hägg drömde sig Uppsala domkyrka i restaurerad skick. Han var en ifrig förkämpe för ombyggnadsidén af dömen, som han i dess gamla form ansåg vara en skandal för landet. Som bekant kom hans restaureringsförslag ej till utförande.

1882 tillkom den imponerande helbilden af *Mont St. Michel*, det underbara abbotsklostret på sin klippö vid Normandies kust. 1887 etsade Hägg sitt största blad, den halft genreartade "*Återkomsten från marknaden i Pamplona*". 1889 utförde han sin vackraste interiör, akvatintaetsningen från katedralen i *Toledo*. Den ståtligaste exteriören är kanske *Portalerna till Reims' katedral* (1892) med sina skuggiga hvalf som mäktiga sugmunnar dragande till sig folkmassan som strömmar till öfver det soliga torget.

Hägg, som numera är bosatt i Haslemere i Surrey, brukar vanligen tillbringa somrarna i sitt barndomshem på Gotland, och från Sverige, särskildt från Gotland och Stockholm, har han hämtat motiv till åtskilliga etsningar. Äfven den af Hägg restaurerade Floda kyrka i Södermanland återfinna vi på några blad.

I våra dagar af anspråksfull okunnighet och lättköpta reklamsuccéer är det välgörande att möta en konstnär af den sällsynta gedigenhet, det utomordentliga kunnande som utmärker Axel Hägg. Han nöjer sig aldrig med effektfulla antydningar. Hans katedraler resa sig solida som huggna i sten, de hvilat säkert på den utomordentliga perspektivteknikens fasta järnkonstruktion. Han utelämnar aldrig en detalj, därför att den är mödosam, men å andra sidan känner han sig inte slaviskt bunden af verkligheten. Han förskönar gärna det som han ser, lämnar ute störande bisaker och höljer in hvalfven i ett lätt ljusdunkel som visar att han är lika skicklig i luft- som linjeperspektiv. De figurer som befolka hans katedraler äro inte så fångslande, portalernas stenfigurer ha mera lif än kvinnorna som knäböja mot stenläggningen. Den matematiska exakthet som är nödvändig för återgifvandet af pelare och hvalf räcker ej till för skapandet af figurer af kött och blod. Men om de också inte höja det konstnärliga intrycket så verka de å andra sidan sällan störande. Konstnären betonar deras betydelse af staffagefigurer. Hufvudpersonen för honom blir alltid arkitekturverket. Det lefver i ljusets och skuggornas spel. Från det första lätta blyertsutkastet till den sista affilningen af den på kopparplåten mödosamt omvända bilden bäres det intensiva arbetet upp af denna starka känsla för medeltidens mystik som vid tiden för Häggs första framträdande som en mäktig våg sköljde genom den europeiska kulturvärlden.

Det är Axel Häggs betydelse att i konstnärligare form än någon annan svensk ha omsatt denna strömning.

A. G.

EN ANTIK VÄRLDSMÄSTARE.

FÖR H. 8 D. AF DOCENTEN ERNST NACHMANSON.

Om också i våra dagar, ej minst när de olympiska spelen i Stockholm snart stå för dörren, idrotten väcker ett allt större intresse i vida kretsar — det är dock ett intet mot hvad förhållandet var hos de forntida folken. Täflingsväsendet, agonistiken, genomsyrade på ett sätt och i en omfattning, hvartill vi icke äga någon motsvarighet, särskildt det grekiska samhällslivet i alla dess former. Och segraren i spelen, framför allt i de stora nationella, de olympiska, de pythiska, de nemeiska och de isthmiska, han firades som fosterlandets störste son, den ypperste skalden besjöng hans bedrift, den främste konstnären högg hans bild i marmor eller brons, och stodens inskrift bevarade till senfödda släkten minnet af hans bragd.

Men i den mån det helleniska lifvet förlorade sin klassiska skönhet, och grekerna, som en författare träffande sagt, ej längre täflade för att täfla i skönhet och styrka, i den mån urartade också de nationella spelen, och segrarne sjönko ner till professionella atleter, som reste från stad till stad för att vinna nya pris och nya förmåner. Skalderna tystnade väl, men bildstöder fingo pristagarne alltjämt, och på sten läto de ännu och mer än förr rista in sina segrars tal.

Dylika segerinskrifter ha i stor mängd bevarats till vår tid, ensamt i Olympia ett hundratal. Ingen dock så innehållsrik som den, hvilken två unga österrikiska arkeologer, J. Keil och A. von Premerstein, under en mindreasiatisk forskningsfärd nyligen påträffat i Sardes. Den staden var ju en gång den rike Krösos' stolta härskarsäte. Nu är Sart en obetydlig liten by med bara ett par eländiga kolarhyddor. Allt som finns kvar af den forna härligheten äro de två ioniska kolonner, som jag fotograferade, när jag för ett par år sedan på resa från Pergamon till Smyrna stannade där ett par korta timmar.

Inskriften i fråga börjar: "Markos Aurelios Demostratos Damas, borgare i Sardes, Alexandria, Antinoi, Nikomedia, Ephesos, Smyrna, Milet, Pergamon, Korinth, Athen, Argos, Sparta, Delphi och Elis, har segrat i de flesta heliga spel i Italien, Grekland, Asien och Egypten, nämligen." Så följer listan på alla hans segrar, och den tar sig i sammandrag ut så här:

Olympia	4(?)	Actium	2
Delphi (de pythiska spelen)	3	Athen	10
Isthmos	5	Rhodos	3
Nemea	5(?)	Sardes	4
Argos	3	Ephesos	9
Rom	3	Smyrna	6
Puteoli	2	Pergamon	3
Neapel	3	Alexandria	3(?)
		Summa	68

Ej mindre än 20 af dessa 68 segrar hade Demostratos vunnit redan som gosse. När han se'n kommit ur juniorsklassen, ägnade han sig åt och blef mästare i ett flertal olika sportgrenar. Framför allt var han dock brottare och boxare. Sina förnämsta segrar vann han i pankration, som just var en kombination af brottnig och boxning, och två

KNYTNÄFSKÄMPE FRÅN ROM.

gångar hade han blifvit periodonik i pankration, d. v. s. hade i två olika omgångar segrat här i alla de fyra stora nationalspelen.

Och segervinnare i knytnäfskamp bedömdes och berömdes, som det står i Frödings Anabasisdikt, och klart är, att en så lysande sportsman som Demostratos blef mycket uppmärksammas och berömd hälst som han lefde på en tid, då ej ens de romerska kejsarne ansågo under sin värdighet att nedstiga på täflingsbanan. Vid de storartade triumfspel, som i december år 176 uppfördes i Rom för att fira Marcus Aurelius' och Commodus' seger i Syrien — det var, i förbigående anmärkt, vid det tillfället, som den romerska senaten uppreste den ryttarstaty öfver kejsaren, som än i dag smyckar Kapitulum i Rom — erhöil Demostratos en gyllene krans och ett täflingspris af guld. Severus och Caracalla förlånade honom värdigheten som öfverstepräst i den stora sammanslutning, som omfattade rikets alla atleter, och dessutom ett flertal xystarchier, d. v. s. ledningen af enskilda täflingar. Och ej blott från kejsartronen kommo ärebetygelserna. Sju städer täflade enligt sagan att ha födt Homeros, tretton nämnde atleten Demostratos från Sardes till hedersborgare. Den alexandriska medborgarrätten skattade han helt säkert högst, den nämnes i inskriften, som vi ofvan sågo, närmast eiter den inhemska. Att bli hedersborgare i Egyptens hufvudstad, det innebar också en mycket sällsynt hedersbevisning och medförde därjämte en hel del ingalunda föraktliga förmåner af mer inbringande natur.

År 212 e. Kr. eller något senare har den store

Efter fotograf

SARDES.

Kliché: Bengt Silfverparre.

världsmästaren, trött af år och mått på ära, dragit sig tillbaka för att njuta sitt otium i hemstaden. Det är vid den tiden, som hans fyra söner, hvilka alla tagit faderns yrke i arf, ha förevigat honom i marmor. Basen, på hvars sidor Demostratos' alla segrar och utmärkelser voro inristade, är bevarad, men själfva statyn är förlorad. Men jag tror, att vi i alla fall utan svårighet kunna bilda oss en föreställning om, hur han såg ut.

När man år 1884 skulle bygga teatern vid Via nazionale i Rom, påträffades vid grundgräfningen den bronsstaty, som å föreg. sida återges. Den framställer en knytnäfskämpe, som hvilar sig efter striden. Ansiktet med det råa och brutala uttrycket, hvari man blott kan läsa inskränkt stolthet öfver den egna styrkan, bär många tydliga spår af mannens yrke. Näsan är af upprepade knytnäfvesslag tillplattad; öfverläppen står något tillbaka i förhållande till den undre, säkert därför att de öfre framtänderna voro utslagna. Detta är stymplingar, som kunna vara minnen af äldre strider; andra tecken tyda på den nyss utkämpade. På hvardera örat äro två rispor i huden angifna i bronzen, på det högra rinner från hvarje rispa två bloddroppar, behandlade i låg relief, på det vänstra synes en liknande bloddroppe. Vänstra ögonhålan har normal bildning, men den högra är nertill så svullen, att ögonlocket och kinden gå samman i en

oförmelig massa. Ur näsan sipprar blod och tvinnar ihop mustaschhåren i tjocka klumpar.

Det är inte underligt, att mannen blifvit så illa tilltygad; vi få naturligtvis tänka oss, att hans motståndare hade likadana fruktansvärda boxhandskar som han själf är utrustad med. De voro af läder med metallhakar och metallbucklor, hvilka gifvetvis oerhördt stegrade verkan af de slag, berserkens seniga arm utdelade.

Statyn är ett mästerverk i kraftig realism och naturalism. Konstnären, hvars namn vi tyvärr ej känna, har med naturtrohet i hvarje detalj återgett den typ af en professionel atlet, som blef så vanlig, sedan de gamla spelen förlorat sin ursprungliga och nationella karaktär, han har sett denne champion, när han liksom ett trött djur hvilar sig efter sin seger, vändande sitt mörbultade och blodiga, stupida och applådtiggande anlete mot publiken.

Bronsstatyn, som för öfrigt nog mången erinrar sig från Museo delle Terme i Rom, härrör, därom äro de lärde ense, från hellenistisk tid, är alltså ett par tre århundraden äldre än Demostratos. Men jag tvekar alls ej att påstå, att världsmästaren från Sardes inte desto mindre skulle ha kunnat sitta modell för den. En man, som segrat i 68 täflingar, såg helt säkert så ungefär ut.

ÖRNSKÖLDSVIKS FÖRSTA KYRKA.

ÖRNSKÖLDSVIKS
NYA KYRKA:
INTERIÖR.
EXTERIÖR.

Foto. Wångström.
Örnsköldsvik.

Kisché. Bengt Sjöberg.

Söndagen den 11 december invigdes högtidligen af biskop E. Lönegren Örnsköldsviks nya kyrka. Den är uppförd efter ritningar af arkitekten Gustaf Améen, Stockholm, och hållen i renässans med svenska motiv; prisdömarne uttalade om arkitekt A:s förslag att det var "af en väl samarbetad, helgjuten karaktär af god nordisk hållning". — Kyrkan är uppförd af tegel med plattstrukna kalkbruksfogar och hvilar på granitsockel i råkopp. Tornet har en höjd af 60 meter.

Kostnaderna ha uppgått till ungefär 215,000 kr.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kilod: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre stål—Obg.

VATTENRÄTTS- OCH DIKNINGSLAGSKOMMITTÉERNA skola i dagarna afsluta sina arbeten. I förgrunden ordf. statsrådet H. von Sydow. Vidare rundt om bordet, räknadt från v. t. h.: landbruksingenjören J. Sundberg, f. d. professorn J. G. Richert, disponenten V. Folin, majoren A. Ericsson, godsägaren E. Åkerlund, ingenjören K. Sondén, vice häradshöfdingen E. Hagelin, kabinettskammarherren A. Herlenius, hofrättsrådet K. H. Högstedt.

FRANSK-SKANDINAVISKA BANKEN.

På initiativ af ledande banker i de Skandinaviska länderna och i samförstånd med vederbörande myndigheter i Frankrike har i dagarna under benämning "Banque des pays du Nord" i Paris bildats en bank med ett aktiekapital af 25 miljoner francs, hvilket redan till fullo blifvit teckadt. Aktierna komma att lyda på hvardera 500 francs.

Initiativtagaren till den stora planen är bankdirektör *Knut Wallenberg*, hvilken också ledt underhandlingarna för Sveriges del, däri understödd af brodern, v. häradshöfding *Marcus Wallenberg*, samt bankdirektör *Louis Fränkel*. Den ledande danska personen är chefen för Landmansbanken bankdirektör *Emil Glückstadt*, och för Norge cheferna för Centralbanken för Norge, bankdirektörerna *N. Kielland*, *Torkildsen* och *J. Andersen*.

Idén till det nu förverkligade stora företaget, som har alla förutsättningar att bli till mycket gagn för såväl Sverige som öfriga intresserade länder, är ingalunda ny, ehuru hindren förut betraktats som allt för svåröfvervinneliga —

KNUT WALLEMBERG.

MARCUS WALLEMBERG.

LOUIS FRÄNKEL.

bl. a. tillater icke svenska banklagen våra bankinstitut att direkt vara delägare i utländska banker, ej heller öppna afdelningskontor utomlands. Därför har också företaget blifvit till i form af en specifikt fransk bank.

VÅR BESKICKNING I ARGENTINA.

Till ministerresident och generalkonsul i Buenos Aires har utnämnts och förordnats legationsrådet vid beskickningen i Petersburg frih. *C. G. E. Löwen*.

Frih. Löwen är född på Stäringe 1868. Han aflade mogenhetsexamen i Stockholm 1886 och inskrefs samma år som student vid Uppsala universitet, där han aflade examen till rättegångsverken 1894. Efter tjänstgöring bl. a. i Svea hofrätt och kommerskollegium inträdde han på den diplomatiska banan och utnämndes 1906 till legationsråd vid beskickningen i Petersburg.

EMIL GLÜCKSTADT.

GERHARD LÖWEN.

Efter fotografier.

1. KEJSAR, WILHELM AF TYSKLAND PÅ JAKT: Kejsaren ger nädestöten åt ett säradt vildsvin. Fotografien tagen i vildsvinsparken vid Springe nära Hannover, där kejsaren jagade den 9 och 10 dec., tillsammans med bl. a. österrikiske tronföljaren.
2. KÖNUNG ALFONS AF SPANIEN DEKORERANDE FANBÄRAREN i regementet Alfons XII, hvilken utmärkt sig under striderna vid Melilla.
4. MARC RUCHET, den nyvalde presidenten för schweiziska förbundsrepubliken.
3. EL MOCRI, MAROCKOS SÄNDEBUD, UNDERTECKNANDE DEN SPANSK-MAROCKANSKA KONVENTIONEN den 16 november i Madrid

EKEDALENS BARNHEM I GÖTEBORG UNDER EGET TAK.

FOTO OCH TEXT AF ANNA BACKLUND, GÖTEBORG.

EKEDALENS BARNHEM.

FÖRESTÅNDARINNANS RUM.

Högst uppe på Majbergets topp dit kåkar och gränder liksom ej orkat upp, har styrelsen för *Ekedalens barnhem* förlagt den nybyggnad, som den 7 dec. invigdes. Lämpligheten af läget var i början mycket omtvistadt, men sedan anstalten nu verkligen ligger där, äro alla eniga om att platsen var den bästa man kunde välja, ty friska vindar svepa oförfalskade fram och intet skymmer sol och dager för hemmets små skyddslingar. Vattentornet och fyren på det s. k. Gråberget äro närmaste grannar, och som Kabelgatan här upphör, är Ekedalens barnhem helt isoleradt från all gatutrafik, hvilket i icke ringa grad bidrager till hemmets trefnad.

NÅGRA AF HEMMETS SKYDDSLINGAR.

Byggnaden är hällen i villastil, och det hela förefaller på samma gång praktiskt, ljusst och tilltalande. Å nedre botten äro matsalen, hvardagsrummen, köksdepartementet samt föreståndarinnans bostad förlagda, och från den rymliga hallen leder en bred trappa upp till andra våningens loft, från hvilket de fem å sex små sängkamrarna samt sköterskans rum hafva sina ingångar.

Det är i år jämt två decennier sedan hemmet stiftades af den för särskildt de fattiga så djupt kännande fru Mimmi Svenson, och det var under högst tryckta ekonomiska förhållanden hon nödgades skrapa ihop medel till hemmets bestånd. Efter några år tillsat-

Fortf. å sid. 202.

MATSALEN.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöström

ETT ÖDESDIGERT LUCIAFIRANDE.

A Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg inträffade den 13 dec. på morgonen en upprörande olyckshändelse, som kom att kräva ett par unga människors lif.

Som vanligt på Luciamorgonen hade en del af sköterskorna på sjukhuset förberedt påhälsningar hos hvarandra med "Luciakaffe". Tre af eleverna på operationsafdelningen, fröknarna *Hulda Eriksson*, *Lova Tvedberg* och *Ruth Wendel*, samtliga i 20-årsaldern, hade kommit öfverens att utklädda som Lu-

cialflickor — i dräkter med pasydd bomull — uppvakta poliklinisksköterskorna.

På ingående till en af de sistnämndas rum råkade fröken Eriksson stöta emot med brickan hvarvid de därpå placerade ljusen föllo omkull — hennes kläder fattade eld, och da kamraterna sökte släcka antändes äfven deras dräkter och stodo ögonblickligen i ljus laga.

När tillstädeskyndande personer lyckats släcka elden, som hotade att ytterligare sprida sig, voro de tre

LOVA TVEDBERG.
HULDA ERIKSSON.
RUTH WENDEL.

olyckliga flickorna på det förfärligaste brända.

Efter fruktansvärda kval afledo några dagar senare fröknarna Eriksson och Wendel, medan fröken Tvedberg synes blifva räddad till lifvet.

ALLMÄNNA BARNHUSETS I STOCKHOLM JUBILEUM.

INTERIÖR FRÅN ALLMÄNNA BARNHUSET som den 17 dec. firade 25-årsminnet af sin invigning. — Vi hänvisa till arg. VIII: 46, där äfven återfinnes helsidesporträtt och biografi öfver den man, tack vare hvilken barnhuset blifvit till en mönsterinrättning — öfverläkaren professor K. O. Medin.

MONSIEUR TREIZE. AF HENNING BERGER.

FÖR HVAR 8 DAG.

Under mer än ett halit års tid hade jag i Café d'Orsay dagligen lagt märke till en liten herre, som i hörnet närmast stationshallen ensam för sig själf intog sin förtäring. Han satt alltid så att han vände ryggen utåt lokalen, liit på sned vid bordet, så att den vinkel, väggarna bildade, var hans enda utsikt. Han såg då hvarken fönster eller speglar, endast en guldlist som förenade de väggfasta, gula brokadsofforna.

Han kom under timmarna närmast efter lunchtiden, då kaféet var så godt som tomt, och försvann alltid innan den första orkestermedlemmen visat sig till apéritifikonserten. Jag begagnade en timme af samma tid till att genombläddra kaféets alla tidningar, hvilka annars voro ständigt upptagna. Den lilla mannen däremot såg aldrig i en tidning.

En dag föll det mig in att fråga Sebastien, som var mitt bords uppappare, hvem mannen i hörnet var. Bastien svarade:

— En ensam herre, monsieur. En olycklig herre som vi kalla monsieur Treize, emedan han aldrig ger ut mer än tretton sous. En picon au citron och tre sous i drickespångar, monsieur. Men detta att han ger tre sous i stället för två, bevisar att han är olycklig och ensam.

— Hur så?

Bastien höjde sina tjocka, svarta ögonbryn:

— Oh, monsieur — hvem ger ut mer än nödvändigt om icke för att köpa sig en smula medlidande . . .

Det är endast i Paris man får sådana svar af en kypare.

En dag kom af en tillfällighet den gamle historiemålaren, som icke är död, men lefver endast som en personifierad sägen, in i kaféet. Han hälsade på monsieur Treize och monsieur Treize hälsade tillbaka. Då han därvid lyfte sin hatt såg jag att håret var hvitt som bomull. Det verkade närmast groteskt, ty den gamla narren hade det omsorgsfullt svratsadt vid öronen. Då jag nu noga betraktade honom, förekom det mig som vore han maskerad. Jad var icke säker på om ögonbrynen, mustascherna och det lilla pipskägget var äkta. Och de knubbiga kindernas friska, vinröda färg tycktes mig målad. Han föreföll mig på en gång överklig — en stor sminkad karnevalsdocka ur den samling figurer, hvilka bäras i procession vid en rivieracorso.

Äfven kläderna sutto besynnerligt. De voro för stora och gjorde intryck af att tillhöra en annan. Ibland föll herr Trettons huvud ned mellan axlarna, och då sköt rockkragen upp som en pucker och den hvita västens stora slag reste sig som snibbarna på vår farfaderns ståndkrage. Byxorna veckade sig öfver de små högklackade lackstöflarna och mannen liknade en guignolpjäs eller en pajazzo.

Men icke alltid.

Stundom när en smal stråle sol utifrån kajens kastanjer och röklå flodhimmel lyckades tränga ned genom dammiga och höga rutor, så att den föll som smält guld i piconglaset och kom en liten fläck att skina i blod, fick han ett annat utseende. Det blef drömmande och han vände sitt clownhuvud på sned likt en papegoja. Men i ställningen låg något rörande som för ögonblicket tog bort komiken.

Till sist hade jag hans historia. Det var min landsman medaljören som berättade den.

* * *

— Naturligtvis var han hvarken målare eller författare, han var helt enkelt snickare. Men en

mycket fin och konstnärlig snickare som snart fick ett namn och alltid gjorde sina möbler efter berömda artisters utkast. Hans utställningsfönster, där ständigt en elegant interiör skyltade, bar också på rutan en rad af utmärkelser, diplomer, priser, medaljer. Ett par furstliga kronor och några vapensköldar lyste upp expositionsärtalen. Han var i ropet och hade säkert blott en kort tidsbit till det röda bandet.

Då hände något.

Ja, är inte det löjligt? Den gode mannen fick för sig att han var född till skådespelare.

Vi ha ju alla haft den perioden någon gång, den hör till barnsjukdomarna liksom mässlingen. Och man kan få recidiv vid mognare ålder, hvilket är farligare, alldeles som med mässlingen.

Hvad vår fabrikör beträffar började det med att han lärde känna en liten skådespelerska . . . Han var ju parisare och han lånade ibland ut något vackert skåp, en sekretär eller ett snidadt bord till de finare teatrarna. För det hade han sin logebiljet och en petitrad på programmet: Maison så och så. Och ibland en liten bekantkap bakom ridån som äktenskapets Madame officiellt ej skulle antagas veta utaf. Med andra ord, parisare, som jag nyss sade.

Och fransman! Fransman i gester och minspel, attityder och poser. Det vill säga i butiken, i verkstaden, på bulevarden, på kaféet, i klubben och i hemmet. De äro ju skådespelare och figuranter, alla dessa fransmän, från kusken till markisen, som agera och uppträda inför sig själva och vännerna, gatans främmande publik och husets portvakter och hyresgäster. De babbla och fäkta som vore det långa roller de hasplade ur sig och spelade med i. Men kanske just därför är det endast ett utvaldt fåtal som verkligen göra sig på en scen. Så dålig teater ser man sällan som i Paris. Kvinnorna räknar jag icke, det är ju mest sömmerskonst.

Nåväl — fabrikanten ville vara aktör. Suzanne de Någoting hade ingifvit honom denna dråpliga idé. Man gjorde narr af honom, men det ökade hans ifver. Man skrattade honom hänleende midt upp i ansiktet. Det blef afgörande: nu visste han, att han var född för scenen, att det var han som på nytt skulle höja traditionen. Intet kunde längre hejda honom.

Och hvad tror ni egentligen låg bakom det hela? — Endast en kallblodig panningmanöver, en stöld, ett bedrägeri, rent ut. Ack, de äro icke ovanliga, dessa maskerade röfverier, satta i scen på mänsklig fåfångas bekostnad.

Den vådevilleteater, som lilla Suzanne tillhörde, stod på fallitens brant. Hennes direktör (som naturligtvis var allt en man kunde bli i hennes lif) sade en afton:

— Du måste skaffa mig någon rik åsnas pångar.

Och då hon hopplöst höjde på skuldror och ögonbryn, framkastade han helt obekymrad, som hade det rört sig om en frukosträtt:

— den där möbelsnickarn, som gnor här bakom kulisserna, är rik. Inbilla honom att han borde vara skådespelare! Om han vill bli min kompanjon, skall han få debutera hos mig . . .

De brusto samtidigt i skratt vid tanken på denna debut, men direktören blef hastigt allvarsam, och han sade i brutal ton, som Suzanne ofta darrat inför:

— Jag menar det.

Och tänk er, det blef så!

En afton debuterade snickaren i en förpjäs af en okänd författare. Direktören hade räknat ut att ingen

människa af betydelse skulle befinna sig i salongen vid detta tidiga klockslag, men han hade räknat fel. Hela Paris var där, det riktiga, det hjärtlösa och obarmhjärtiga Paris. Endast klacken, som af sparsamhetsskäl ej instuderats till detta öfverflödighetsstycke, saknades för en enda gång... Hur kom det då sig att denna publik fyllde teatern från golf till tak? Helt enkelt emedan debutanten i två månader trots direktörens stränga förbud icke gjort annat än utbredt ryktet om den förestående händelsen. Det var genom butiken han nådde de tusen, som skulle skratta ut honom; han hade bokstafligt själf organiserat sin afrättning. En förfärlig afton lär det ha varit. Jag var icke själf där, men dagen efter talade man ju icke om annat. "Den kände fabrikanten", skref en af de mest lästa boulevardtidningarna, "spelade rollen som han tillverkar en viss nyttig möbel. Tyvärr gick han till den grad upp i sin verkliga sysselsättning att han kom att erinra om möbelen i fråga, ja, blef den..."

Nu skulle man tro att möbelhandlaren fått nog af den dramatiska illusionen. Men så var icke förhållandet. Direktören, som rasade öfver löjet och fiaskot, var slug nog att låta offret blöda vidare. Med skådespelerskans hjälp halade man den stackars monsieur Treize allt längre ut på svag is. Man förespeglade honom att en ny och helt annan uppgift skulle godtgöra nederlagen och ändtligen låta hans geni komma till sin rätt. Inbillningen, som är starkast hos de misslyckade, besegrade honom. Jag har hört sägas att hvarje ny roll kostade honom två hundra tusen francs. Han fick i allt fem nya roller. Efter den femte var han ruinerad.

De som togo hand om hans affär och ordnade den, skaffade honom en liten lifränta. Och nu se vi honom här hvar dag på d'Orsay. Men alltid ensam och under de tysta timmarna. Ja, han har till och med tagit försiktighetmåttet att vända stolen så att han har ryggen åt kaféet. — Han har fått nog af publiken...

Men har ni sett hur han, som annars kan likna en pajazzofigur, ibland, i något visst obemärkt och stilla ögonblick, får liksom en förklaringsens svagt

skimrande gloria öfver clownhufvudet? En solstråle lyser ned i piconglaslet, och med ansiktet litet snedlutadt, ser det ut som om den utskrattade och så hjärtlöst skojade handverkaren ännu drömde om gamla dagars brustna hopp, om ärans och konstens teaterförgyllda papptinnar... Det är rörande.

Ibland har vi väl alla, här nere, önskat en liten minutens förflugna tanke: Om jag vore född fransman bara — — Men jag tänker numera alltid: nej, gud ske lof att jag tillhör en annan ras!

* * *

Bastien serverade borta vid hörnbordet. Det var en mulen dag och från järnvägshallen trängde lukten af fuktig stenkolsrök.

Kaféet var nästan tomt. En vaktmästare kom med stapeln af illustrerade tidningar inom de slitna blanksvarta läderpärmarna.

Monsieur Treize såg underligt och affekteradt upphetsad ut. Han grimaserade och kastade med hufvudet på ett utmanande sätt. Och till min förvåning såg jag att han svängt stolen ut mot lokalens tomma bord.

Han satt i Napoleonställning, med högra handen instucken under den knäppta bonjournens knappslag. Hans ögon sköto blixtrar.

Det var min sista dag i Paris och jag dröjde till konserten. Till min stora häpnad stannade också monsieur Treize.

Då jag betalade, påpekade jag detta för Bastien. — Ja, sade han, och redan efter första beställningen fick jag en hel francs i drickespängar, monsieur... Det betyder mycket medlidande... Mon Dieu — vintg sous!

Jag har senare hört förklaringen genom min vän, medaljören. Samma kväll, jag reste, skulle monsieur Treize uppträda som röfvarhöfding i ett stort utstyrelsstycke på en tredje klassens förstads scen. — Den eviga illusionen!

Han hade lyckats på något sätt pantsätta sin lifränta.

(Forts. fr. sid. 199).

tes en styrelse, och så småningom har det under dennes energiska ledning, och med hjälp af varmt intresserade medlemmar, lyckats arbeta fram anstalten till den välsignelsebringande plats den nu fyller i samhället.

Trettio barn fostras samtidigt i hemmet, och fastän dessa tagas från de eländigaste kyffen, där föräldrarna i många fall varit tuberkulösa, är det anmärkningsvärdt hur friska barnen hållit sig sedan de fått ordentlig omvårdnad. Vid vårt besök omtalade föreståndarinnan, fröken Martinsson, att sedan hon för något öfver tio år sedan åtog sig ansvaret såsom "mor" för hemmet, har detta endast två gånger varit utsatt för epidemier, och sällan har hon någon liten sjukling länge i bädden innan han åter kry och glad springer omkring bland sina kamrater. Såsom goda syskon fostras barnen, ty från början har man praktiserat den s. k. samskoleidéen, och aldrig har man haft anledning ångra denna metod. Barnen intagas vid två års ålder, och få i allmänhet stanna tills de fyllt sexton, då flickorna öfverflyttas till "Praktiska hushållsskolan" eller dylik inrättning, samt gossarne sättas i för dem passande

yrken. För att de då ej genast skola beröivas det skydd barn vid den åldern så väl tarviva, få pojkarne någon tid efter sedan de på detta sätt kommit ut i världen bo kvar i stiftelsen. Ekedalens barnhem har under dessa tjugo år uppfostrat åttio två skyddslingar, hvaraf ungefär femtio stycken nu helt lämnat anstalten för att, såsom man hoppas, blifva dugliga och goda samhällsmedlemmar.

Styrelsen för Ekedalens barnhem består i. n. af kyrkoherde Pehrsson, ordförande, disponent Heljestrand, doktor Hälén, kontorschef Hanson, friherrinnan Lagerbring, doktorinnan Ekman samt fruarna Bothén och Hübé.

Mätte den vackra tanke som ligger till grund för en stiftelse sådan som denna, alltmer tränga sig igenom, och må hvar och en i hvad han förmår söka gynna framgången af dylik verksamhet!

Trettio små skyddslingar i Ekedalens barnhem få nu snart se juleljusen tändas i den nya bostad där de funnit en tillflykt undan köld och nöd. — Reflexen från rosiga kinder och glädjestrålände barnaögon skall säkerligen värma hjärtan, lätta arbetsbördan samt skänka rik ersättning och julefrid åt alla dem som bidragit till barnens lycka.

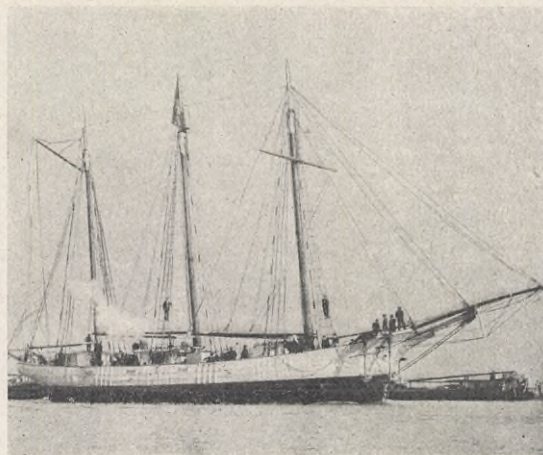
Efter porträtt.

Kitché - Bengt Nilförsvarer

KAPTEN SCOTT.

Kapten Scott, den celebre polarforskaren, hvars fartyg i somras lämnade England för att via Nya Zeeland anträda den mödosamma färden mot det vinkande målet — Sydpolen — kapten Scott har fått ännu en konkurrent om den hägrande äran att upptäcka denna pol. Det är en japansk expedition under ledning af löjtnant Shirase, som

DEN JAPANSKA ANTARKTISKA EXPEDITIONENS FARTYG, "KAINAN MARU".

Efter fotograf.

Kitché - Bengt Nilförsvarer

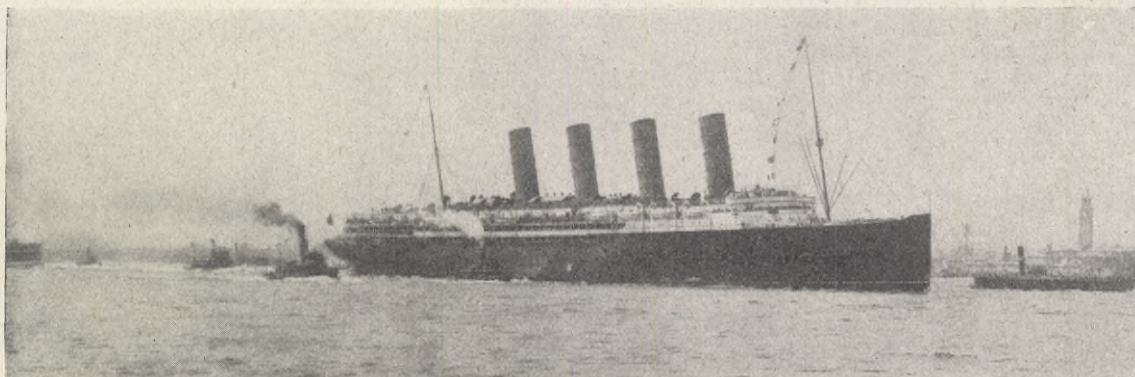
i dagarna blifvit färdig till afsegling. Medan man beträffande Scott's expedition vet att den är utrustad med alla för ändamålet tänkbara, moderna tekniska hjälpmedel och är en verkligt vetenskaplig expedition, har utrustningen af den japanska däremot insvepts i en hemlighetsfull slöja, hvadan man föga känner om dess närmare afsikter och planer.

GRUPP AF DELTAGARE I DEN JAPANSKA ANTARKTISKA EXPEDITIONEN. N:3 fr. v. i främre ledet är ledaren, löjtn. Shirase; längst t. h. i bakre ledet professor Takeda, expeditionens ende vetenskapsman.

Efter fotograf.

Kitché - Bengt Nilförsvarer

CUNARDLINIENS ÅNGARE "MAURETANIA" afgick d. 10 dec. från Liverpool till New-York i afsikt att företaga rekordresa på tolf dagar fram och tillbaka, med endast 48 timmars uppehåll i New-York. För att den väldiga ångaren skulle kunna sätta detta rekord, måste genomsnittshastigheten vara 26 knop, som de bästa Waleskol samt en oändlig mängd eldare och en förträfflig maskinpersonal skulle åstadkomma. Mauretania medförde på resan cirka 1,000 passagerare. Förre delen af försöket lyckades glänsande: ångaren anlände till New-York efter en Atlanttur på blott 4 dygn och 20 minuter, trots storm och hög sjö: vid pressläggningen är slutresultatet icke bekant.

K. J. F. Fotograf

RIO DE JANEIRO'S HAMN, skådeplatsen för upprepade myterier.

Kitché Bengt Silfverberg

Ett nytt *myteri* — och ett af så svårartad be-
skaffenhet, att det kanske snarare bör benämnas

uppror — utbröt den 10 dec. i *Rio de Janeiro's*
hamn. Denna gång var det en bataljon marin-

soldater, liggande i kasern på ön Das Cobras i viken vid Rio, jämte halfva besättningen å kryssaren "Rio Grande do Sul", som gjorde revolt. Marinsoldaterna å Das Cobras beskötos länge af flere krigsfartyg och landbatterierna, innan de gäfv sig. Myteristerna å kryssaren öfvermannades af sina kamrater och officerare samt fördes i land.

400 man dödades och sårades, och de dyrbara hamnanläggningarna ledo svårt under bombardemanget.

FRÅN ÖFVERSVÄMNINGARNA I FRANKRIKE: De sprängda fördämningarna vid Nantes, uppförda till skydd mot Loires öfversvämningar. Genom flodens genombrytande här blef Nantes räddadt från en fruktansvärd katastrof — på den kringliggande landsbygdens bekostnad.

Till bild å sid. 203.

Som "*Tolstojs ende vän*" har han betecknats, denne *Tschertkoff*, som Ryssland har att tacka för att alla Tolstojs verk blifvit dess gäva, och till hvilken likaså hela kulturvärlden står i den största tacksamhetsskuld för hvad han verkat till dessa samma verks spridande i alla länder. Tschertkoff — om hvilken så mycket ofördelaktigt i dessa dagar sagts under den familjetvist vid den hädangångne store mästarens dödsbädd och graf, hvaraf hela världen upprörts — Tschertkoff var Tolstojs meningsfrände snarare än hans lärjunge. Han är en stridsman som få — hela sitt lif har han heroiskt ofirat åt den lära, han predikat, åt de idéer, han omfattat.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa och sista sidan.

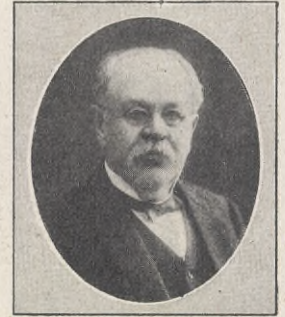
R. T. G. C. G. RUDBECK.
Friherre. Hofmarskalk. — Eids-
berg, Tureberg. 85 år 16 Dec.*

J. H. LINDQUIST.
Tulldirektör. — Göteborg.
70 år 14 Dec.*

F. T. AURELL.
Häradshöfding. — Malmö.
70 år 15 Dec.*

G. P. G. HINTZE.
Häradshöfding. Stadsfogde.
— Kristianstad. 60 år 8 Dec.*

S. A. ALMQVIST.
F. d. Verkställande Direktör. —
Göteborg. 70 år 12 Dec.*

A. J. ANDERSSON.
Fabrikör. — Malmö.
70 år 26 Dec.*

A. OHLSSON.
Stationsinspektör. — Ronneby.
60 år 24 Dec.*

C. E. LYCHOU.
Disponent. — Stockholm.
50 år 15 Dec.*

L. J. WAHLBÄCK.
Kyrkoherde. Kontraktspost. —
Åmål. 70 år 11 Dec.*

C. WINBERG.
Redaktör. — Stockholm. Nyvald
led. af Riksd. A. K. — Soc.-dem.

B. BECKMAN.
Nyvald till Direktör för Musik-
konservatorium.*

F. W. O. LEUHUSEN.
Friherre. Kammarherre.
Nyvald Riddarhussekreterare.*

E. O. ADELBERG.
Fröken. Målarinna. — Gagnef.
55 år 6 Dec.*

A. PERSSON.
Fröken. Lärarinna. — Hudiks-
vall. 50 år 26 Dec.*

C. A. F. BENEDICKS.
Nyttnämnd till professor vid
Stockholms Högskola.*

H. F. VALLENTIN.
Redaktör. Korrespondent. —
London. 50 år 10 Dec.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan och å sista sid.

A. V. MÅNSSON.
Grosshandlande. — *Karlskrona.*
55 år 22 Dec.*

B. F. RUNDQVIST.
Sjökapt. Befälh. å Bergn. o.
Dyk. A. B. Neptuns ång. "He-
lios". 50 år 15 Dec.

T. H. LANDGREN.
Gödsegare. — *Bryggum, Troll-
hättan.* 50 år 20 Dec.*

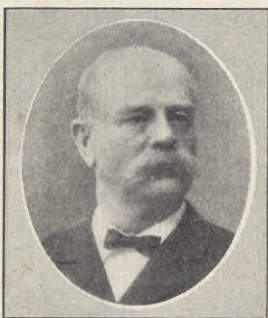
C. E. T. ARFVIDSON.
Grosshandlande. — *Vara.*
50 år 20 Dec.*

J. F. HOLLENIUS †.
V. Häradshöfving. — *Stockholm.*
F. 38. † 11 Dec.

O. HÅKANSSON †.
Landtbrukare. — *Karlaby, Tom-
marp.* F. 44. † 16 Dec.*

P. G. WINGQVIST †.
Hospitalsöfverläkare. — *Hernö-
sand.* F. 49. † 5 Dec.*

F. V. M. NORÉUS †.
Rådman. Donator. — *Uddevalle.*
F. 53. † 12 Sept.*

J. OHLSON †.
F. d. Sjökapt. — *Göteborg.*
F. 39. † 27 Nov.

L. A. BJÖRKLUND †.
T. f. Rektor. — *Vimmerby.*
F. 57. † 3 Dec.*

L. W. BLOM †.
Hofrättsråd. — *Stockholm.*
F. 60. † 14 Dec.*

E. E. F. SABELSTRÖM †.
Major. Brandchef. — *Stock-
holm.* F. 60. † 14 Dec.*

REINHOLD RUDBECK. Stud.-ex. 42, fil. dr. 48. Tjenstgjorde i Riksarkivet, Kammarkollegium o. Civilepartementet, blef andre sekreterare i Utrikesdep. 55, legationsskret. i London 56, i Köpenhamn 57, afsked fr. Utrikesdep. 60. Statsrevisor 62, 79 o. 80. Landstingsman 86—93. Ord. i nämnden i. ordnandet af presterskapets löner i Stockh. län 65—71. Led. af Samf. i. utgivande af handskriftr. rör. Skand. hist. 64. Tjenstg. kammarherre h. dåvar. kronprinsen 56, hofmarskalk 05. Eger godset Edsberg i Stockh. län samt egendomarne Kölliva o. Ingla i Ups. län.

JOHAN HENRIK LINDQVIST. Stud.-ex. 59, kam.-ex. 61, intr. i Kamm.-koll. och i Kamm.-rätten s. å., i Tullverket 62, tulldirektör i Göteborg sedan 08. På sin tid ord. i Warbergs drätselkammare o. v. ord. i stadsfullmäktige derst. Medarb. i Göteborgs Frihamnskommitté 95. Medl. af Stadsfullm.-beredn. i. utvidg. tull-lokalers åstadkommande i Göteborg.

FRITS AURELL. Stud.-ex. 61, hofr.-ex. 64, v. häradsh. 66, fiskal i G. hofr. 78, assessor derst. 78, t. i. revisionssekret. tidtals 79 o. 80, konstit. rev. sekret. 80, häradshöfving i Oxie o. Skytts doms. 84, afsked fr. o. m. 70-årsdagen. Stadsfullmäktigt i Malmö 85—04, led. af Helsevårdsnämnden o. Sjukhusstyr. under några år. Statens ombud i styr. i Malmö—Simrishamn emväg sedan 1900.

SVEN ALMÖVIST. Efter studier v. Slöjdskola o. Teknol. Inst. elev v. Motala Verkstad 57, ritare derst. 62—68 och vid Marining.-staten 68, rikskonstchef v. Lindholmens Mek. Verkstad 69—77, öfveringenjör v. Motala Verkstad 77—92, verkst. direktör i Lindholmens Verkst. A.-B. 92—06, verkst. di-

rektör i Göteborgs Nya Mek. Verkstad 06—nov. 10. Hänvisa till biografi som jemte helsidesporträtt återfinnes i årg. VIII:12.

ANDERS JOHAN ANDERSSON. Anlade 65 gjuteri o. mek. verkstad i Malmö. Stadsfullmäktigt sedan 28 år, ord. i Saluhallsstyrelsen, styr.-led. i A.-B. Malmö Pantläneinr.

AUGUST OHLSSON. Stationsinspektör v. Ronneby sedan 09. Led. af Stadsfullmäktige o. drätselkammare sedan 97.

EDWARD LYCHOU. Disponent f. A. B. Temperator-Isskåpet. Tjenstgjorde efter afslutade studier v. Mek. verkstad, v. jernv.-maskinåd., samt i Sjöförsäkr.-bolag. Vistades under 18 år från 83 i Australien. Från öden och upplevelser under denna tid har författaren Eric Hultman lemnat skildringar i sina bekanta australiska berättelser.

LARS JOHAN WAHLBÄCK. Stud.-ex. 65, efter teor. o. prakt. teol.-ex. prestvigd 68, kyrkoherde i Ämäl sedan 95, kontr.-prost i Nors kontr. Led. af Sparbanks direktionen i Ämäl, ord. i styr. i statens Samskola derst.

BROR BECKMAN. F. 66, Kompositionsstudier i. Johan Lindegren 85—00, inneh. af statens tonsättarstipendium 94—96 under studier i Berlin, kamre v. Mus.-Akademien sedan 09 samt i dagarne utnämnd t. direktör i Musik-konservatorium. Utöfvar en betydande lärarverksamhet i teori o. komposition. Kompositör af symfonier, orkester, ballader, sonater, pianostycken, sänger m. m. Led. af Mus.-Akad. 04.

OSKAR LEUHUSEN. F. 70, stud.-ex. 89, jur.-kand. Amanuens i Civildepartementet sedan 06, tjänstg. kammarherre sedan 09, amanuens h. Riddarhusdirektionen och i dagarne utnämnd t. Riddarhussekreterare o. Ombudsman. Inneh. af Skytteguldmedalj.

OTTILIA ADELBERG. Elev v. Fria Konst. Akad. 78—84, utländska studier 98 o. 01. Akvarellist, tecknare. Serskildt uppburen för sina illustrerade barnböcker, att deribland nämna "Prinsarnes Blomsteralfabet", "Pelle Snugg" och barnen i "Snaskeby", "Ute blåser sommarvind", hvilka alla tillvunnit sig en stor popularitet. Hänvisa till biografii o. helsidesporträtt i arg. VII: 13.

ALMA PERSSON. Lärarinna v. Hudiksvalls Folkskolor sedan 89. Led. af skolråd o. fattigv.-styr. Verksam inom föreningen i Kvinnans politiska rösträtt. I dagarne vald till Hudiksvalls första kvinnliga stadsfullmäktige-ordf.

CARL BENEDICKS. F. 75, docent i fysikalisk kemi v. Upsala univ. 04, dagarne utnämnd t. professor i fysik v. Stockholms Högskola. Tilldelades 08 af Iron and Steel Institute belöning för utmärkte metallurgiska forskningar.

HUGO VALLENTIN. Efter handelskolestudier och affärsverksamhet blef v. redaktör och utgivare af Söndagsnisse 94—01, af Puck 01—09 o. är från o. m. innevarande år korrespondent från London till Göteborgs Handels- o. Sjöfartstidning. Har under flera år varit korrespondent till mera betydande Londontidningar. Vitter författare o. översättare, särskildt att erinra om översättningarne af B. Shaws dram. arbeten.

AUGUST MÄNSSON. Innehafvare af firman Aug. V. Månsson i Karlskrona. Ledamot af Blek. läns Hushålln. Sällsk., af Direktionen i länets Lasarett, af Fattigv.-styrelsen, af styrelserna i Lifr.- o. Kap.-försäkr. Anst., i stadens Sparbank, Pantlåneinr., i Lundska m. il. stadens Donationskassor samt af Handels- o. Sjöf.-nämnden. Stadsfullmäktig.

TORSTEN LANDGREN. Eger säteriet Bryggum. Ordf. i Älfsb. läns Brandstodsbolag o. i Fattigvårdstyr. Led. af Hushålln. Sällsk. Förv.-utskott,

af styr. i Älfsb. m. fl. läns Hypoteksförening sedan 02, af styr. i V. Sveriges Landtmäns Central-Förening m. m.

CARL ARFVIDSON. Innehafvare af firman Carl Arfvidson i Wara. V. ordförande i kommunalnämdeu, styr.-led. i Skarab. Eusk. Banks afd.-kontor sedan 03.

OLA HÅKANSSON †. Öfvertog v. unga år fädernegården Karlaby. Fler-årig ordf. i Ö. Tommarps Sparbank i Jerrestads här, vägstyrelse, styr.-led. i Smirrhams lasarett, i häradets Brandstodsbolag, i Meteorföreningen, landstingsman, nämndeman, led. af skolråd, kyrkoråd, egodeln.-rätt m. m.

PER WINGQVIST †. Stud.-ex. 68, med. lic. 88, bitr. läkare v. Stockh. Försörjn.-inr. 79—82, v. Upsala Hosp. 82—89, v. Hernösands Hosp. 89—93, öfverläkare v. Piteå Hosp. 93—04, v. Hernösands Hosp. sedan 05. Led. af Helsingvårdsnämnd.

VICTOR NORÉUS †. Enligt nu bekantgjordt testamente donerat till frimureriet 10,000 kr., till Sveriges allm. kvinnoförening t. djurens skydd 5,000 kr., till stiftelsen för gamla tjänarinnor 10,000 kr. samt till Uppsala universitet 20,000 kr. — Vi hänvisa till biografiska data i arg. XI: 52.

LARS ALFRED BJÖRKLUND †. Stud.-ex. 77, fil. kand. 82, lärareverksamhet till 89, rektor i Söderköping 97—04 o. i Wimmerby sedan sistn. år. På sin tid stadsfullmäktig i Söderköping o. i Wimmerby, ordf. i sistn. stads drätselkammare samt ordf. i styr. i stadens Vattenledn. Elektr. verk o. Brandväsen.

WILHELM BLOM †. Stud.-ex. 79, hofr.-ex. 84, e. o. not. i G. Hojr. s. a. v. häradsh. 87, fiskal i G. Hojr. 91, assessor 93 derst. o. i S. Hojr. 96. hojrättsråd 03.

ERNST SABELSTRÖM †. U.-löjtn. i Kalmar reg. 80, kapt. i arm. o. afsk. fr. reg. 97, major i arm. 05. Brandunderlöjtn. i Stockholm 87, och brandchef derst. sedan 1900.

Till Prenumeranter å HVAR 8 DAG 1911.

För att undvika afbrott i tidskriftens expediering vid års-skiftet är det af synnerligen stor vikt att prenumeration för 1911 verkställes omedelbart — **håst före JUL** — antingen hos Eder BOKHANDEL eller, där sådan ej finnes, å närmaste POST-ANSTALT. Prenumerationspriset är fortfarande Kr. 5:— helår, Kr. 1,25 per kvartal, trots tidskriftens senaste utökning till 32—36 sidor per nummer. UPPSKJUT DÄRFÖR EJ ATT PRENUMERERA I GOD TID! Det händer alltför ofta att prenumerationer genom försenad prenumeration gå miste om komplett årgång, trots upplagens storlek.

VECKANS DAGAR

11 dec. Österrikiske ministerpresidenten *Bienert* inger ministärens afskedsansökan; kejsarens anmodar ministären att fungera t. v.

13 dec. Firar *Karolinska Institutet* sitt 100-årsjubileum. — Inträffar en *upprörande olyckshändelse* å Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg. Tre *Luciafirande* unga sjuksköterskor bli så illa brända, att två af dem efter några dagars ohyggliga plågor afilda; den tredje synes kunna räddas till livet.

— Meddelas från *Rio de Janeiro* att 200 personer dötdats vid det senaste *flottmyteriet*. — Skarp sammanstötning i *tyska riksdagen* mellan *rikskanslärn* och *socialedemokraterna* med anledning af att kanslärn lägger den moraliska skulden för *Moabitaffären* på socialedemokraterna. — Från *Athen* meddelas, att vid valen till *Nationalförsamlingen* regeringen fått majoritet i samtliga valdistrikt.

14 dec. Meddelas att på initiativ af ledande banker i de skandinaviska länderna och i samförstånd med vederbörande myndigheter i Frankrike i dagarne under benämningen "*Banque des pays du Nord*" i Paris bildats en bank med ett aktiekapital af 25 miljoner francs, hvilket redan blifvit till fullo in-tecknad. In-

tiativtagaren till den stora planen är bankdirektör *Knut Wallenberg*, hvilken också ledt underhandlingarna för Sveriges del. — Meddelas att de *svensk-tyska traktatsunderhandlingarna* komma att tillfälligt avslutas i veckan för att i januari återupptagas i Berlin.

— Bekräftas att *Andrew Carnegie* till en internationell kommitté af framstående personer, som intressera sig för *världsfreden*, öfverlämnat 10 miljoner dollars.

15 dec. Firar *Svenska aeronautiska sällskapet* sitt 10-årsjubileum.

— Öppnas i Paris en *internationell automobilkongress*. Svenska deltagare äro frhn. *Bennet* och hr *E. Salmson*.

16 dec. K. mt beviljar *Eslöfs köping* stadsrättigheter utan egen jurisdiktion fr. o. m. år 1911. — Bildas i Stockholm en sammanslutning af fattigvårdsintresserade under namn af *Stockholms fattigvårdsklubb*.

— Från England meddelas om ett fruktansvärdt *oväder*, som rasat öfver en stor del af landet. *Thames* har öfversvämmat.

17 dec. Bildas i Stockholm en *allmän gymnastikförening* för svenska gymnastikens främjande.

— Faller danska kriminalrättens dom i malet mot i justitieministern *Albert*, som dömes till 8 års tukthus.

18 dec. Kommer underrättelse att *ångaren "Cedric"*, Landskrona, *sjunkit*, på resa från Hull till Gäffe, med last af stenkol 12 man ha drunknat.

Redaktionen af HVAR 8 DAG ansvarar för emottagna manuskript endast om 20 öre i frimärken åtfölja desamma.

Manuskript läsas i tur med förut inkomna och honoreras omedelbart efter införande.

INNEHÅLL

Axel Herman Hägg. — En antik världsmästare. — Örnsköldsviks första kyrka. — Vattenrätts- och dikesläskommittén. — Fransk-Skandinaviska banken. — Brokigt utomlandsnytt. — Ekedalens barnhem i Göteborg under eget tak. — Ett ödesdigert Luciafirande. — "Monsieur Treize" af Henning Berger. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.

I ftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vi i laga påföljd.